I

Asher n°. 279
p. 165
Knuttel n°. 7454

1014
1 la

John Carter Brown
Library
Brown University

The John Carter Brown Library
Brown University
Purchased from the
Louisa D. Sharpe Metcalf Fund

279

N°. 40

WEST-INDISCH DISCOURS;

Verhandelende

De Weſt-Indiſche Saecken.

Hoe die weder verbetert mogen worden, ten beſten der Gemeente, en't ſeeckerſt voor de COMPAGNIE.

Generalijck ontworpen by maniere van Samen-ſpraeck tuſſchen een Middelburger *en* Haegenaer.

Gedruckt in't Jaer 1653.

West-Indiſch diſcours VERHANDELENDE DE WEST-INDISCHE Saecken.

Middelburger.

Y hier koom ick wel te pas, by eene de beſte Vriendt ter Werelt; Ick wenſche u goeden Dagh mijn Vriendt, 't is mijn ſeer lief en aengenaem dat ick u ontmoet.

Haegenaer.

En mijn is 't niet minder lief, dat ick u weder ſien, ick dacht dat u de Portugieſen al lang geleden den Beck geveecht ſoude hebben, maer nu ick u met lief weder ſien, wenſch ick u veel geluck, en voorſpoet hier te Lande.

Middelburger.

Ick bedanck u voor de goede wenſch, welkers vrughten ick wel van noden heb, want in Braſilien heb ick in deſe laeſte Jaren, ongemack en tegenſpoet Godt betert genoegh gehadt, meer als ick ſou derven verhalen.

Haeghenaer.

Ick heb diergelijcke wel gehoort, en ſien 't wel aen u weeſen, dat het daer ſlegt genoeg gheweeſt is.

Middelburger.

Ick bedroef myn als ick daar aen denck, en ick kan 't u dieſhalven niet wel verhalen hoe danich, te meer als ick gedenck, de voorgaende tyt doen 't in ſijn fleur was, de aengename vrugten, geſonde lugt, en goede Proffijtelijcke Plantaſien. en anderdingen meer, ſoude myn wel al waer 't oock noch 2 mael ſoo wijt van hier geweeſt, doen ter tyt daer heen getrocken hebben.

Haeghenaer.

So hebbe ick hier wel meer lieden horen ſpreecken, ja ſelfs wel een Schotſman, ſijnde een Soldaet, die daer over eenige Jaren nogh met ſijn Vrou heen trock, weſende ſijn derde tocht.

Middelburger.

Ick gelooff dat wel, en noch daer en boven, indien het daer noch weder haeſt goedt wierdt, dat daer nogh wel menig Menſch naer toe trecken ſoude, voornamelijck, diegene die daer nogh eenige goederen hebben leggen. Maer nu de Portugieſen al de binnen landen in hebben, en dorven wy niet te Lande waert in komen, want de paſſagien ſijn ſmal, en de Kreupel-Boſſchen groot en dicht, in de welcke ſy haer in Embuſcade leggende met 10 man, wel 20 en meer van d' onſe deden verjagen, vermits de ſchrick, onder d' onſe gebragt was, die ter Contrarie in onſer fleur aen haer kant ſodanigh was.

Haeghenaer.

Dat de ſchrick onder d' onſe gekomen is, is niets te wonderlijck, een Hond is in ſijn Neſt ſterck, met nieu ingekomen volck kon 't niet wel anders weeſen, om dat gelyck gy oock ſegt, de binnen Landen ſmalle weegen hebben,

daermen

daermen bequaemlyck in Embuſcade leggen kan, tot groot voordeel der Portugieſen ; maer met Godts hulp, ſal dat nogh wel om komen te ſlaen, ſo hier van daen maer een goede wyſe daer opgeſtelt wordt,die beklijven kan.

Middelburger.

De Compagnie hoop ick ſal nu haar beſt doen, want het is hoogh nodigh; wat hoortmen dogh daer af ſegt eens?

Haeghenaer.

Ick hoor daer ſelden wat af, en oock ſoo is myn gelegentheyt niet, om veel te konnen hooren.

Middelburger.

Soo weynich als ghy weet, ſegt het myn, met U verklaringe daer op.

Haeghenaer.

Ick ſien 't daer voor aen, dat die Compagnie Swack genoech is, Godt betert, en niet Swacker dient. Waer van ſy ſchijnt te moeten vergaen: ſoo haer niet ſoo danighe remedie gegeven worden, die haer te deegen konnen helpen.

Middelburger.

By haer onder gangh ſouden veel Weduwen en Weezen te kort komen, en dat mogten de Hollanders wel wat beter ter Herten genomen hebben eer 't dus ver gekomen is. Ick drinck myn Bloet als ick daer aen denck dat men die Compagnie, die 't landt ſoo groten Deugt gedaen heeft, in der Vyanden Zenuen te krencken, die haar Magteloos gemaeckt heeft, en dit Landt met ſchepen en volck by te ſtaen daer by ſy haer Goet en Bloet opgeſet heeft, dat die ſoo ellendich vervallen is.

Haeghenaer.

Sacht ſacht goey Man, ick ſien aen u dat gy apparent

een Participant ſijt, en dieshalven 't wat te heftich op neemt; De Compagnie, is van 't begin aen, niet wel geregeert geweeſt, en dat is wel de Prinſipaelſte oorſaeck, die haer bedorven heeft, gelijck genoech bekent is; men heeftſe ook naderhandt als haer ſaecken verlopen waren onderſtandt gedaen, maer ten heeft niet geholpen, en ſo ſoude het noch doen, ſo lange de regeringe op deſen Voet blyft; Daer in ick hoop dat wel voorſien ſal worden.

Middelburgher.

Men ſiet nochtans dat het met de Ooſt-Indiſche Compagnie ſtaende gebleven is, en wat onderſcheyt is daer by meer als hier.

Haeghenaer.

Dat is vry anders gelegen, die Vaer-waters leggen altemael tot voor by Cabo de Bona Eſperanca in een Paſſage, en houden alle op eene Rendevous plaets, te weeten op Batavia; en voordts hebben ſy in Indien hier en daer een vaſticheyt, een Eylant, Stat, Fort, of Sterckte, dat lichter te beſchermen is als 't vaſt Landt, gelyck America meeſt is. En voorts ſo handelen die van d' Ooſt-Indiſche Companie wyt en Breet, in de omgelegen Landen die ſy niet behoeven te onderhouden, noch te beſchermen; Als by Exempel inde Magtige Rycken, als Japan, China, Indien, &c. Diergelijcken de Weſt Indiſche Compagnie ſo wel niet doen en kan, maer al haer handel plaetſen, moeten ſy meeſt ſelfs bebeſetten, tot het welcke ſy een over groot Cappitael van doen hebben gehadt; daer en boven leggen hare Handel plaetſen in beſondere Vaer-Waters, die malkanderen niet bereijcken, als daer is Niew-Neerland, de Caribiſche Eylanden, Braſilia Guinea en Angola &c. Door 't welcke, eer

al die

al die geweſten te deegen beſeten konde werden, de Compagnie door veel tegenſpoet geruineert is geworden, te meer om dat hare waren ſo groten winſte nogh Ryckdom als d' Ooſt-Indiſche die Koſtelijcker ſijn, niet by brengen konnen.

Middelburger.

Hadmen dan d' Ooſt en Weſt-Indiſche Compagnie konnen vereenigen, dat ſoude een beter ſaeck gelcken hebben, want d' een ſoudt d' ander dan dapper konnen ſtyven.

Haeghenaer.

Dat dunckt myn niet, ick ſoude vreſen, dat het eene, 't ander ligtelijck bedorven ſoude hebben. Het is met de Weſt-Indiſch. Compagnie al te wilden en verdeelden werk, en dan ſoud het noch ſlimmer weſen. Daer gaet niet meer verloren als 't gemene goet. Een Matige en Conſiderable Compagnie door weynich perſonen geregeert, houdt ick beter als een over grote Comp. door veel Perſonen te Regeren is.

Middelburger.

Wel nu, men heeft de Bewinthebberen der Weſt-Indiſche Compagnie alrede vermindert, is dit nogh niet ghenoegh?

Haeghenaer.

Neen 'ten is nog niet genoeg, Ik heb een bewind-hebber der Weſtindis C. ſelfs hooren verhalen, dat ſy nogh te veel waren, en alwaren ſy nogh de helft weyniger en haer Gagien de helft verminddert, dat het nogh al genoegh ſoude ſijn, en oock nogh niets te wel met de Compagnie gaen ſoude. Die van Hollandt ſien dit oock in, dat al wat ſy doen aen haer maer koſt verloren is, en daer om is 't dat ſy de ſaeck

te weyniger konnen aentrecken hebben.

Middelburger.

Maer hadmen dan met de Portugieſen gehandelt ten beſte men konde, ſoo ſoude de zaecken in Braſilien, ſo jammerlyck nietverlopen hebben.

Haeghenaer.

Men heeft met haer niets te wel konnen handelen, doch nu ſo iſſer beter apparentie toe.

Middelburger.

Maer nu ſijn de zaecken oock te ſeer verlopen.

Haeghenaer.

Dat heeft het al wegh, men hoeft nu niet te blyven ſtaen ſien hoe wy daer toe ghekomen ſijn, maer hoe wy't remedieren mogten.

Middelburger.

Wat ſtaet ons dan te doen?

Haeghenaer.

Ick hoor de Spagnaerden Stellen voor aen haer Hoog-Mogende, 't Neerlands Braſilien, voor ons te willen helpen winnen. En aen d' ander ſijde de Portugezen konnen naturelijck te ſpreken tegen beyde niet harden.

Middelburger.

Maer met Spagnen jets te doen is ſeer gevaerlyck, is hy nu ons Vrint, hy kan Morgen onſe Vijandt worden, die een Hondt wil ſlaen vind ligt een ſtock, hy heeft ons wel door nood vry verklaert, maer van herten niet vry geſcholden, de oude Pretenſien behoudt hy nogh tot gelegener tyt. En daerom dunckt myn dat men Portugael beter te Vrind hielt en Conſiderabel liet om hem te betomen, gelyck men de Spaenſche Neerlanden gedaen heeft, om van de Franſche

geen

geen noot te hebben.

Haeghenaer.

Dit komt by malkander niet in Conſideratie, om dat de Spaenſche, Nederlanden ons van Vrankryck af ſcheyden dat wy daer niet aen palen, en dat doet Portugael niet, ons van Spagnen af palende, Spagnen blyft dogh even ver van ons af, En alſmen dogh d' eene te Vrind moet hebben, ſo is 't beter met Spagnen, als met Portugael, aengezien de Spaenſche veel getrouwer Natie is, als de Portugieſſche En de Portugieſen lopen ſelfs perijckel, door de Spagnaerden bemaghtight te worden. 't welck haer ſeer drycht, waerom ſoud men dan Braſilien aen haer laten, en ſoo lange moeten miſſen? Dat ons den Spagnaert 't Neerlands Braſil over ſoude laten, behoeftmen niet te dencken, of hy ſoud ons dat ſoo aen rekenen konnen, dat wyt veel liever ſelf mogten verwinnen. Maer met hulp van hem, en beneffens hem, de Portugieſen ſelve te verwinnen, is voor het ſeeckerſte en beſte.

Als by Exempel, voor de uni der 7. Vereenigde Nederlantſche Provincien, waren de Heeren Staten van Holland en Zeelandt veraccordeert 't ſamen een uni in te gaen, ſonder de ander Provincien, daer in te begrypen, om dat die ter Zee geen maght konde uyt brengen, tegens Spagnen, en by haer in ſterckte niet over een quamen, maar als ſy dit over wogen, dat die vijf ander Provincien dan onder de Spagnaerden Devotie ſoude verbleven moeten hebben, en dan een deel van deeſe 2. Provincien haer maght tegen de maght deſer 5. Provincien ſoude moeten gebruycken, die ſy anders te ſamen tegens de Spagnaerden konden ſtellen, alſoo deſe 5 Provincien haar Ruytery, en voet Volck, te

Lande beneffens, 't Hollandts en Zeeuws Boots-volck te water, niet weynigh te Conſiderexen ſtont: en deſe Reden woegh oock ſoo ſwaer, dat de beyde voorſz. Provincien haer hebben verenight met de 5 andere. Door welck middel onder Godts ſeegeningh ſij oock tot deſer tegenwoordigen tyt toe wel beſchermt ſijn gebleven. En op ſulcker wijſe ſegh ick ſal Braſilien, onder onſe devotie weſende ons oock meer dienſt konnen doen, dan onder de Portugieſche Regeringh blijvende.

Middelburger.

Indien wy dan korts naer den Vrede met de Spagnaerden van haer Hoogh-Mogende een ſtercke magt voor een korten tijt geleent hadden, van 8 a 10. Duyſent man, want doen kondmen volckx genoegh miſſen, en de ſelve naer Braſilien geſonden hebbende daer mede op verſcheyden plaetſen aengevallen, dat wy haer maght in een korten tyt wel in geheel Braſilien t' onder gebracht ſouden hebben. Soo wel uyt de Bahia als uyt Rio de Genera en elders. En dan hadden wy geen Spaenſche hulpe van doen gehadt, en hadden oock ondertuſſchen tot nu toe de Poſſeſſie en ſchone Proffiten gehadt.

Haeghenaer.

Wat ſal ick ſeggen ick ſoudt het oock ſoo beter houden, dogh 't wierdt geoordeelt naderhandt doe 't al vergekomen was, datmen 't met minder magt af konde ſien, en die ſondtmen daer henen, en is door de Portugieſen vernielt geworden, ſoo dat men ſiet dat Godt de Heer, de Compagnie tot nogh toe, niet heeft belieft, weder op te helpen, gelijck men oock geſien heeft op de Togt onder den H. Generaal Brouwer naer Chilie die al mede Vrugteloos afgelopen is.

Middel-

Middelburger.

Eenige hebben geoordeelt, dat men in't opregten der Compagnie, de ſelve maer Conſiderabel gemaeckt hadden, om den Vyand op al die quartieren afbreuck te doen, ter Zee, datmen alleen in Braſilien't Reciff. by Angola't Eyland S. Thomas, aen de Caribes mede een kleyn Eylandt ſoude tot een Rende vous gehouden hebben. Om de Vyanden in Toom te houden, en te beroven, dat dit minder koſten en meer voordeel ſoude gedaen hebben, als wy met het beſit van die landen konden doen.

Haeghenaer.

Het mogt wel weſen dat het ons wel ſoo voorderlijck gevveeſt kon hebben als dit ons nu is, maer by middel van een goede Regering; geeft het beſit der landen ſelf een geſtadig, ſeecker en beter Proffijt.

Middelburger.

Maer datmen gelijck't eenighe goed aghten, met de Portugieſen ſo konde accorderen, dat ſy de binnen landen in Braſilie bleven houwen, voor ſeeckere ſomme gelts, en voordts aen ons de vaſticheden aen de Zee de Compagnie lieten beſitten en voordts den handel aen wederzyden vry ſtelden, wat dunckt u ſoud dat niet konnen gaen?

Haeghenaer.

Mijns oordeels niet wel, want dan waren wy van onſer ſijde verſteecken te lande eenige Progreſſen te konnen doen.

De Portugieſen, ſouden dan oock al met haer eygen natien ſoecken te handelen, en aen de Compagnie, ſo weynich goet doen voor de grootte onkoſten der ſterckte te onderhouden, dat ſy haer reeckeningh daer uyt niet wel ſoude konnen vinden.

Middelburger.

Hoe wil het dan, noch met de Compagnie aflopen? ten magh dus niet blyven.

Haeghenaer.

De Compagnie ſal wel wederom moeten geaſſiſteert worden, maer op de voorgaende wijſe, en kan ick niet ſien, dat ſy weder te degen op ſoud komen.

Middelburger.

Waer om doch?

Haeghenaer.

Om dat niet alleen haer Macht nu ſeer vervallen is, het welck maer alleen ſijnde, tot weder op komſt wel goede hoop ſoude weſen. en daer om ſoudmen de moet niet hoeven verloren te geven, noch de Compagnie doen vernietigen, want dan waer 't onnodich, met d' Ooſt-Indiſche Compagnie heeft het oock wel ſlegt geſtaen, en ten gaet met den handel ſo niet altijt voor de wint, evenwel ſietmen, dat naer een wyl heel ſlegt geweeſt te hebben, dat het wel weder heel goet kan worden. Den handel en Zee-Vaert is de verandering, ja voorſpoet en tegenſpoet Steets onderworpen. Maer alſoo haer diſtrickt te groot en teſeer wijt en breet van een afgelegen en verdeelt is, als voor verhaelt is. Men ſiet oock, dat alleen Braſilien de ganſche Compagnie te gronde houdt, en te gronde houden kan. En hoe ſalmen in Braſilien wat goets krygen, ten ſy men de Colonien te planten voor 't ſet. Indien de Spagnaerden, en de Portugieſen de Bevolckinge van Nova Hiſpania, Peru en Braſilien niet bevordert hadden, hoe ſouden ſy oyt tot ſulcken progreſſen als men nu ſiet, gekomen hebben. En ſulcke vaſte landente doen bevolcken, kan van geen Compagnie gevoeghlijck gedaen worden, ver-

mits

mits de Compagnien alleen ſien, op Particulier en datelijck proffijt, gelyck alle Cooplieden oock doen, nemende alleen ter herten hoe ſy haer handel met het ſpoédigſte proffijt verrigten mogen. En daerom ſegh ick dat een landt datmen moet bevolcken, niet beter als door een hooge Regering in Materie van Staet geregeert kan worden, alwaer men niet datelijck op proffijt en belaſtinge moet ſien, maer ſo veel mogelyck is op ſchort, en met vrjicheden te verlenen alle ingeſetenen, hier van daen aen te locken ſoo veel men kan, op dat die landen in der meeſten ſpoet bevolckt mogten worden. En dan ſullen naderhand de belaſtinge, ſagtelyck ingevoert, door de menigte des volckx meer en meer aen winnen, den Coophandel ſal dan oock deſgelijckx vergroten. De landen ſullen dan ſeer verrijcken, die nu in tegendeel verarmen.

Middelburger.

Maer nu 't ſoo met de Compagnie verlopen is, en by haer niet wel uyt gewerckt kan worden, waer het dan niet beter dat haer Hoog-Mogende, 't werck aen nemen?

Haegenaer.

Wat Braſilien en Nieu-Neerlandt aengaet ja; want Braſilien en Nieu-Neerlandt, ſoude onder een Regering van ſtaet als hier vooren gemelt is, beter te bevolcken, en oock beter te beſchermen weſen, inſonderheyt, wanneer alle ingeſetenen van hier daer in verſeeckertheyt, onder de Vleugelen, van een goede vaſte Regeeringh, aldaer de landen beſitten, en den handel en wandel open en vry mogten hebben.

Maer 't Landt komt dit niet gelegen, de Compagnien ſchulden te betalen, en de Compagnie, ſal't ſonder voordeel niet geernen quitteren, ja de Bewind-hebberen, al ſoud' et

maer om haer bedieningh en voordeel wil ſullen ſy niet graech daer van willen af ſtaen, wat wilmen dan doen ?

Men mocht beter de Compagnie vernietigen, en de landen en Forten, Huijſen en Vaſte goederen, aen haer Ho: Mo: op dragen, ſoo 't mogelijck waer, voor ſeeckere ſomme gelts, en de Scheepen Geſchut, en alles wat roerende is, te gelt maken, en ſien hoe veel het ſtrecken mocht, betalende daer mede de Schulden, en 't overſchot aen de Participanten,

Middelburger.

Veel beter ſoudt ick achten, dat men ſocht het Octroy der Weſt-Indiſche Compag. in te trecken, en ſocht te verdelen in 4 delen, in een Guineeſſch, Braſiliaens, Caribiſch, en een Nieu-Neerlandtſch deel, vermits yder deel in een beſonder Vaerwaters gelegen is, en dat by middel van accoort, loting, of toeſtemmingh, van de Weſt-Indiſche Compagnie, met goetvinden van hare Hoogh-Mogende, haer de drie deelen afhandelden, voor ſeeckere ſomme gelts, eens voor al, of voor ſeekere jaerlyckſche in komſte tot voordeel van d' oude W.I. Compag. dat by eenighe weynighe Perſonen, geadminiſtreert konde worden, ten dienſte der ſelvighe. Op deſe of diergelycke wyſe ſoude men konnen op rechten, voor eerſt een Geoctrojeerde Caribiſche Compagnie; alwaer de Weſt-Indiſche Compagn. nu weynigh macht heeft, overſulckx licht kan miſſen, de welcke door dat middel Conſiderabel genoech, en by weynich Bewind-hebberen wel te regeeren ſoude weeſen. Tot groot nadeel der Engelſche weder partijen.

Ten tweden de Guineeſche Compagnie, de welcke aen de oude Compagnie verblyven ſoude, die oock genoech door haer dan waer genomen ſoude konnen worden, wanneert

maer

maer door weynig goede Bewind-hebberen geregeert wiert, en welck Comp. mede Conſiderabel ghenoegh ſoude weeſen, en by de oude Compagnie, ſelfs dan ligtelijck beter beſchermte behouden ſouden konne worden. En apparent dan meer voordeel ſoude geven, als het tegenwoordig groot diſtrict te vooren in ſijn Fleur niet Konde doen. Maar wat Braſilien aengaet, tot het welc men Angola om de Slaven wil voegen ſoude, houdt ick beter om dat het vaſte Landen ſijn, daer men Colonien op regten moet, 't welck een Materie van ſtaet is, dat ſoud mijns oordeels beter door middel van een Gouverneur en Raed onder haer Hoog-Mo: gebiet, geregeert konnen worden, alwaer men den Handel aen yder ingeſeten deſer Landen ſoude open ſtellen, ſo ook met Nieu-Neer-Landt, als in een Materie van ſtaet, ſoo ſoudmen mede in Nieu-Neer-Land niet alleen ſtellen d'open handel, maer oock de vryheyt der Nood-wendigſte hand wercken, als de Laken en Linnen Wevery en 't geen daer aen dependeert, op dat daer alles te beter voort ganck hebben moght.

Middelburger.

Soudmen de Manifacturen daer vry laten, dat ſoude, dit Landt hier ſchaden, vermits de Negotie deſer Landen daer in verkort ſoude vvorden.

Haeghenaer.

Gans niet, vvant hier te lande en vverden dees goederen doch niet al gemaeckt, diemen hier van doen heeft, en vvanneer men de inſtrumenten en beginſelen tot ſulken dingen over voert, ſalmen daer ſo veel ongelden, met den eerſten uyt konnen vinden als ligtelijck nu uyt ſelfs der goederen, maer vvanneer het te degen in treyn is, ſal het daer in't Land veel proffijten geven, en vvel geluckende daer onkoſtelijck vallen, en namaels van daer hier naer toe gevoert konnen vvorden. 't vvelck ongelijck beter is als dat vvy 't uyt ander Quartieren krygen, daermen de Proffijten op ſulcker vvyſe onder onſe eijgen Natien aen vveder ſijden behouden konnen.

De

De Kledinge is een nodige middel tot onderhoudt der menſchen, en om dat die daer ſoo koſtelijck vallen, te meer door dien de ongevallen ter Zee, de ſelve goëderen mede doen beſvvaren. En vveynich te vvinnen ſijnde vvederhoudt het, eenige daer heen te trecken.

Middelburger.

Ick heb over 't Stuck, van de onvryheyt der Weverije vvel horen klagen, en myn geeft vvonder dat daer niet in voorſien vvort.

Haeghenaer.

Om dat onſe Colonien te ſeer bedvvongen vvorden, hebben ſy ook nergens naer ſo toe konnen nemen, als de Engelſche, in Virginia.

Middelburger.

Wy mogen hopen dat het beteren ſal.

Haeghenaer.

Dat hoop ick mede, en niet alleen dat, maer 't vvaer oock te vvenſchen, datmen de nodige uyt heemſche waren, van die plaatſen af ſond, naer Braſilien en Nieu-Neer-Land. En de Binnen-Landtſche vvaren agter Schotlant om 't vvelck niet veel op dit Vaer-Water verſcheelt, en dat de Tollen in die Landen ontfangen mogte vvorden; van Wyn Olie, Graen &c. te meer in deeſe tyt, om van d' Engelſche, en met minder koſten en gevaer ter Zee belaſt te vveſen.

En ſoo de Comeet nu onlanghs in Braſilien geſien, daer ſtraffen beduyt, 't is gelooflyck, alzo d' onze nu de voorſmaeck hebben, de Portugieſen, de naerſmaeck zullen hebben, en met Gots hulp daer onder zullen raken.

Dogh voor eerſt hoop ick, ſal de Caribiſſche Compagnie op komen. Godt geve onſe Overigheyt vvyſheyt en ons ſyn ſegen.

Middelburger.

Wy vervvagten 't en verhopen ondertuſſen alles goets. En myn Tyt is verlopen ick moet gaen.

Haeghenaer.

Ick vvil u oock niet langer op houden, vvenſchen de u. Geluck en voorſpoet op u Reys.

Middelburger.

Ick bedanck u ſeer, hoe vvel ick nu binnens landts blijf, en maer van d' een ſtadt naer een ander treck, ſeggende, u Adieu.

U Y T.

F653
W516i